

İSO Türkiye İmalat PMI temmuzda 47,2 oldu

Haziran ayında 47,9 olan manşet PMI, temmuzda üst üste beşinci ay azalarak 47,2 seviyesine geriledi ve sektörün faaliyet koşullarında belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Yeni alınan siparişlerde, Kasım 2023 ile aynı oranda olmak üzere son 20 aylık dönemin en sert düşüşü kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yavaşlamayla birlikte istihdam seviyeleri de düşüş gösterdi. Çalışan sayısındaki düşüş, son 21 ayın en yüksek hızında ölçüldü. Personel yetersizliklerinin de üretim hacimlerini olumsuz etkilediği bildirildi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre; takip edilen on sektörün tamamında yeni siparişler yavaşladı. Üretimde ise giyim ve deri ürünleri haricindeki tüm sektörlerde daralma yaşandı. Bu gelişmelerin sonucunda istihdam ve satın alma faaliyetleri de yaygın şekilde düşüş kaydetti. İmalatçılar talep koşullarındaki zayıflığa bağlı olarak girdi alımlarını azaltırken, sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetleri temmuzda daha hızlı artarak haziran ayındaki tabloyu tersine çevirdi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin, Temmuz 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre; haziran ayında 47,9 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, temmuzda üst üste beşinci ay azalarak 47,2'ye geriledi ve sektörün faaliyet koşullarında belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Söz konusu yavaşlama, geçen yılın kasım ayından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti.

KASIM 2023'TEN BU YANA EN SERT DÜŞÜŞ

Sektörün performansındaki bozulmada, zorlu piyasa koşulları nedeniyle yeni siparişlerde yaşanan keskin düşüş belirleyici oldu. Yeni alınan siparişlerde, Kasım 2023 ile aynı oranda olmak üzere son 20 aylık dönemin en sert düşüşü kaydedildi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de yılın üçüncü çeyreği daha belirgin bir yavaşlama ile başladı. Talep koşullarındaki zayıflık, imalatçıların üretim düzeyini aylık bazda üst üste dördüncü kez azaltmasına yol açtı ve bu azalış Kasım 2022'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Personel yetersizliklerinin de üretim hacimlerini olumsuz etkilediği bildirildi.

İSTİHDAM SEVİYELERİ DÜŞÜŞ GÖSTERDİ

Yeni siparişlerdeki yavaşlamayla birlikte istihdam seviyeleri de düşüş gösterdi. Öte yandan istifalar ve emekliye ayrılmalar da bu gelişmede etkili oldu. Çalışan sayısındaki düşüş, son 21 ayın en yüksek hızında ölçüldü. Ham madde ve petrol fiyatlarındaki yükselişin yanı sıra Türk lirasının dolar karşısındaki zayıflığının da etkisiyle girdi maliyetleri Temmuz'da keskin bir artış kaydetti. Enflasyon oranları, girdi maliyetlerinde olduğu gibi nihai ürün satış fiyatlarında da haziran ayına kıyasla yükseldi. Bununla birlikte satış fiyatlarındaki artış nispeten hafif gerçekleşti. Ham madde temininde yaşanan güçlükler ve yüksek nakliye maliyetleri nedeniyle tedarikçilerin teslimat süreleri artmaya devam etti. Satın alma faaliyetleri ise belirgin bir şekilde azaltıldı ve söz konusu azalış Kasım 2022'den bu yana en belirgin düzeyde kaydedildi. Ayrıca, girdi ve nihai ürün stok seviyelerinde de düşüş gözlemlendi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: “Talep koşullarının zorlayıcı olmaya devam ettiği temmuz ayı verileri, Türk imalatçıları açısından bir rahatlama belirtisi sunmadı. Aksine, yılın ikinci yarısına girilirken talep, üretim ve istihdamın haziran ayına göre daha yüksek oranda azalması, sektör üzerindeki baskıların yoğunlaştığına işaret ediyor. Bu bağlamda firmalar, koşullarda iyileşmenin yakın zamanda başlaması beklentisi içerisinde olacak.”

ON SEKTÖRÜN TAMAMINDA YENİ SİPARİŞLER AZALDI

Türkiye Sektörel PMI raporu, üçüncü çeyreğe girilirken imalat sanayi sektörünün genele yayılı bir talep zayıflığı ile karşılaştığına işaret etti. Yeni siparişler son dokuz ayda ilk kez olmak üzere, takip edilen on sektörün tamamında yavaşlama gösterdi. Üretimde ise giyim ve deri ürünleri haricindeki tüm sektörlerde daralma yaşandı. Bu gelişmelerin sonucunda istihdam ve satın alma faaliyetleri de yaygın şekilde düşüş kaydetti. Öte yandan, haziran ayında gevşeme gösteren enflasyon oranları temmuzda yeniden artış sinyali verdi.

EN SERT GERİLEME ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK ÜRÜNLERDE

Yeni siparişlerde genele yayılı yavaşlama kaydedilirken, en sert gerileme elektrikli ve elektronik ürünlerde gerçekleşti. Bu sektörün yeni siparişleri yaklaşık iki yıllık bir dönemin en sert düşüşünü kaydetti. Yeni siparişlerde en hafif ivme kaybı ise gıda ürünlerinde görüldü. Türk imalatçıları, yurt dışından yeni sipariş almaya yönelik çabalarında ise nispeten daha iyi performans sergiledi. Makine ve metal ürünleri öncülüğünde, üç sektörün yeni ihracat siparişleri büyüme kaydederken, en sert düşüş ise giyim ve deri ürünleri ile gıda ürünlerinde kaydedildi.

Toplam yeni siparişlerin yavaşlamasıyla birlikte firmalar temmuz ayında genel olarak üretimlerini azaltma yoluna gitti. Sadece giyim ve deri ürünlerinde üretim artışı görülürken en belirgin daralma elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe ölçüldü. Benzer şekilde, temmuzda on sektör içerisinde yalnızca biri (gıda ürünleri) istihdamını artırırken çalışan sayısında en hızlı azalış ise giyim ve deri ürünleri sektöründe gerçekleşti.

İMALATÇILAR GİRDİ ALIMLARINI AZALTTI

İmalatçılar talep koşullarındaki zayıflığa bağlı olarak girdi alımlarını da azalttı. Satın alma faaliyetleri tüm sektörlerde düşüş gösterirken, en keskin yavaşlama metalik olmayan mineral ürünlerde görüldü.

Sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetleri temmuzda daha hızlı artarak haziran ayındaki tabloyu tersine çevirdi. En yüksek girdi fiyatları enflasyonu, kara ve deniz taşıtları firmalarında gözlenirken en düşük oranlı artış ise ana metallerde kaydedildi. Ancak, bu sektörde dahi girdi maliyetlerinin belirgin bir şekilde artması dikkat çekti.

Haziran ayında üç sektörün satış fiyatlarını düşürmesinin ardından, temmuz ayında tüm sektörlerde artış kaydedildi. Girdi maliyetlerindeki görünümüne paralel olarak, nihai ürün fiyatlarında da en yüksek enflasyon kara ve deniz taşıtları sektöründe gerçekleşti. Satış fiyatlarındaki en sınırlı artışlar ise gıda ürünleri ve tekstil ürünlerinde ölçüldü.

BASIN BÜLTENİ

***İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Temmuz 2024 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.**